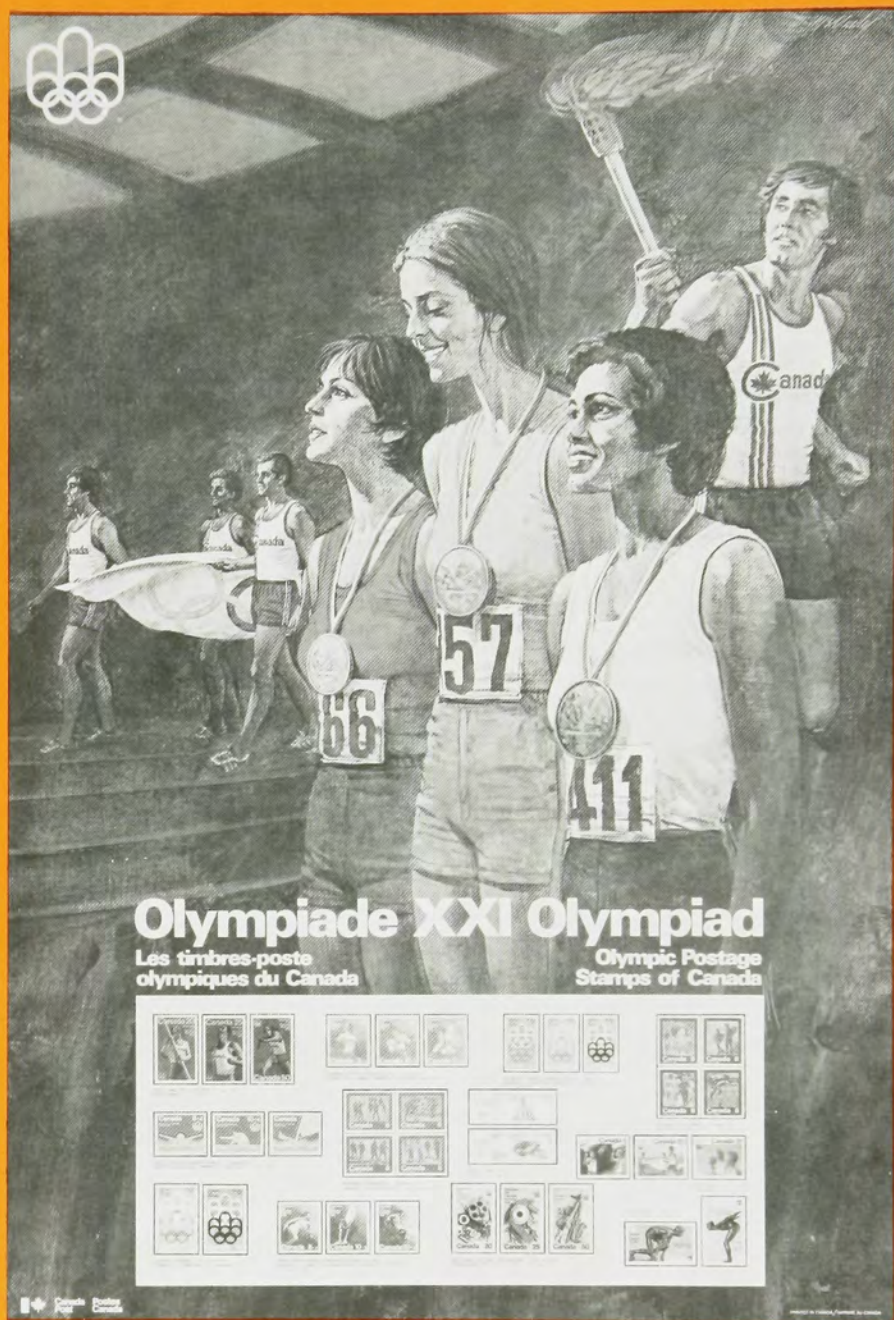

ЛИПЕНЬ — СЕРПЕНЬ
1976
JULY — AUGUST

АЖАК

КЛИЧЕМО "СОС!!!" ДО ВСІХ ДОВЖНИКІВ!

Як ми остерігали наших читачів у попередньому числі "Юнака" та "Готуйсь", що Поштовий Уряд Канади може нам відібрати привілей висилки журналів т. зв. другою клясою, ця небезпека для правильної появи й існування пластових журналів вже не тільки грозить, але **заіснувала**. Ми втратили привілей дешевої висилки журналів другою клясою, бо більшість відборців не ввели передплати.

Не зважаючи на наші постійні упіснення, більшість відборців журналів, на жаль, не є передплатниками, але післяплатниками. Кличемо на порятунок і віримо, що довжники відізвуться на наше "СОС".

**Адміністрація журналів "Готуйсь"
і "Юнак"**

ВАЖЛИВІ ПОВІДОМЛЕННЯ

● **Зміну адреси** просимо оплачувати сумою 50 центів. Це є кошт виготовлення нової адресної плити.

● **Виготовлення кліш** у "Пластовому Шляху" оплачують ті, хто присилає фотографії.

● **За зміну американських чеків**, згідно з канадським банковим законом, доплачуємо 50 центів. Просимо цю суму добавляти до передплат, висланих чеками.

Пластове видавництво уже повний рік у новому приміщенні Багато пошти все ще блунає по старих адресах. Нова адреса:

**2150 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6S 1M8
Canada**

ПЛАСТОВА КРЕДИТИВКА в Торонті

на корисних умовах

- дає **ПОЗИКИ** та
- **приймає ОЩАДНОСТІ.**
- Пластова Кредитівка міститься у Пластовому Домі в Торонті.
- **Урядові години:**
вівторок і четвер 7-9 вечора,
субота 2-4 по пол.

**Plast (Toronto) Credit Union Ltd.,
2199 Bloor St. West, Toronto 21, Ont.
Phone: 769-9998**

**Пластуні і Пластунки в Торонті!
СКЛАДАЙТЕ
СВОЇ ОЩАДНОСТІ
у Пластовій Кредитівці!**

ХТО ЗМІНЯЄ АДРЕСУ

хай зараз повідомить про це адміністрацію "Юнака",
подаючи свою давню й нову адресу

YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by PLAST, Ukrainian Youth Ass'n, 2150 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6S 1M8, Canada Tel.: (416) 769-7855

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: YUNAK MAGAZINE, 2150 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6S 1M8, Canada — Canada.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mrs. Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Ave, Babylon, N. Y. 11702, U.S.A.

Second class mail registration number 2185 ● Printed by Kiev Printers Ltd., 860 Richmond St. W., Toronto 3, Ont.

ЮНАК

"Юнак" — журнал пластового юнацтва.
Появляється щомісяця крім липня і серпня.
Видає Головна Пластова Булава.

ЛИПЕНЬ - СЕРПЕНЬ 1976 Ч. 7 - 8 (155-156) РІК XIV

Інтернаціональне стандартно-серійне число, 0044-1384

Редагує колегія.

Головний редактор:

пл. сен. Ольга Кузьмович.

Члени редакційної колегії:

ст. пл. Уляна Близняк.

пл. сен. Тоня Горохович.

гетьм. вірл. Ксеня Одежинська.

ст. пл. Юрій Павлічко.

пл. сен. Олександра Юзенів.

ЗМІСТ

2 Скільки цікавого в історії українського театру!	Подруга Гребля
3 Поетична творчість юного Івана Франка	Т. Г.
4 Канадсько-українська Мистецька Фундація в Торонті	**
5 Свято Спаса — гарне прадавнє свято України	**
Веселка	Л. Зілінська
6 Пісні на Івана Купала	**
7 А може б так провести обжинки?	**
Обжинки (пісня)	*
8 Молоде перо	
9 25 років Пластової Станиці в Боффало	**
10 Ювілейні святкування пластових осель "Нового Сокола"	*
і "Сокола" в Карпатах	О. Б.
11 Молоде перо: Учителі	Роман Ващук
12 Куток літунського пластування	Юрій Смеречинський
15 Молоде перо: Сумерк	Уляна Суська
Пуси мене, мамо, до табору!	Де-Кастор
17 Як ліс джем варить	М. Сингаївський
18 Що робити в громовицю?	**
Пес, що об'їхав цілий світ	**
19 Літо — час мандрівок і подорожей	**
20 Наш дебют	Л. Бойко
21 Прецлі	М. Турчин, Р. Юзенів
22 Хроніка, Листування, Загадки, Оголошення	
27 Замість квітів на могили	
28 Список датків на пресфонд	

● Усі редакційні матеріали слід слати на адресу головного редактора.

● Редакція застерігає право виправляти мову, як теж скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямними та вимогами юнацького віну читачів.

● На обкладинці: Символи XXI Олімпіади, Канада, 1976. "Вічний вогонь", Олімпійський прапор і переможці.

● Ілюстратори цього числа: пл. сен. Титус Геврик, Яків Гніздовський, пл. сен. Дарія Даревич, пл. сен. Володимир Пилишенко Гарпун, М. Стратилат.

СКІЛЬКИ ШКАВОГО В ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО ТЕАТРУ!

Прекрасно є вірити, прекрасно горіти і прекрасно згоріти до тла у своїй вірі, хоч би вона й помилковою була. (Лесь Курбас)

Дорогі Юні Подруги і Друзі!

Увійшло вже у традицію, по при зустрічі з "театральниками" ми все ентузіастично розмовляємо про театр. Після вистави наша розмова з Христею і Богданом поточилася далі про побутовий театр.

— Подруго, — казали — ми знаємо зміст кількох п'єс, таких як "Суета", "Зимовий вечір" чи "Назар Стодоля" — що там небезпечного для чужої держави? Чому їх забороняли?

Наш театр постав і виростав в державі, в якій українська мова царськими указами була заборонена навіть у прилюдних концертах. На кожну виставу потрібний був дозвіл. Кожна вистава мусіла складатися з української і російської п'єс. Спочатку наш театр мусів давати вистави в чисто московських містах, згодом дозволили по менших містах України, а щойно по довгих перипетіях добився дозволу грати в Одесі й Києві. На наш театр сипалися цензурні утиски, заборонено було перекладати на українську мову п'єси з чужих мов. Українські драматурги писали свої драми, але цензура не допускала п'єс з життя інтелігенції й історичного змісту. Артистів з наших театрів перемовляли йти до московських театрів, тоді коли російським театрам в Україні держава підшукувала артистів, приміщення.

Щоб добитися дозволу грати М. Заньковецькій і М. Садовському у двох українських виставах у Києві, Старицький мусів переконати студентів, щоб вони стрималися від овацій, бо від цього залежало існування українського театру в Києві. Частина доходу з вистав мусіла піти на харитативну працю, якою займалася дружина ген-губернатора. Після цього виставили ще п'ять вистав (дохід з однієї був також призначений на допомогу студентству). І так з тяжким трудом здобували наші театри для себе Київ.

— А де відбувалися українські вистави? Для кого вони грали?

Іван Карпенко Карий у ролі шевця, п'єса "Безталанна".

Поле їхньої діяльності було досить широке. Крім відомих професійних театрів Кропивницького, Старицького, Садовського за 10-12 років постало в Україні більше ніж 50 театральних труп. Рівень їх часто був жалюгідний. Але вони несли українське слово і пісню не тільки по Україні, але в Росії, не виключаючи Сибіру, Туркестану, прибалтійських країн, Варшави, навіть Парижу. Одна з труп мандрувала по шляху Сибірської залізниці, де працювало багато засланих з України. Можна уявити, якою подією у їх житті були вистави нашого театру! Реагували радісним поривом і риданням.

— Уявляємо, як мусіли бідувати у таких мандрах корифеї театру, для яких сцена була життям, "прекрасною вірою", у якій вони згоряли, як про це висловився Курбас, — додала Христя свою увагу, яку запам'ятала із лекцій в українській школі.

О так! Про їхнє життя можна б розповідати безліч зворушливих історій. Іван Тобілевич був поліційним комісаром. У його домі відкрито тайну друкарню, його заслали на вигнання. Там він зустрівся зі своєю музою. І так в Росії стало на одного поліційного комісара менше, а в Україні "народився" драматург Карпенко Карий. М. Кропивницький приніс на українську сцену поетичну правду (не реалістична копія життя, а перетворення його грою артиста) на 17 років швидше, як це сталося у російському театрі. Він виховав ціле покоління українських акторів. Брати Тобілевичі — Іван Карпенко Карий, Микола Садовський і Панас Саксаганський, гуртуючи навколо себе українську інтелігенцію, будували оази національної культури, а М. Заньковецька своїм генієм "будила напів-заснуті свідомі українські сили", прославила свою країну далеко поза її межами, згоряючи любов'ю до сцени, сповнюючи вірою народ у його краще майбутнє.

Як зустрінемося за місяць, розмовлятимемо про цю незвичайну артистку.

Скоб!

Подруга Гребля

ПОЕТИЧНА ТВОРЧІСТЬ ЮНОГО ІВАНА ФРАНКА

*Коли ти в світ слав рід люський
Життя людей зробив борбою,
Свою Ти божескість їм дав —
Дух, творчу силу із любов'ю.*
(Іван Франко, *Божеське в людським дусі*)

Зі школи знаємо, що Іван Франко вже у 4-й класі середньої школи, пишучи шкільні завдання, виявив свій поетичний талант. Писав прозою і віршем. Заохочували до цього його вчителі літератури — Іван Верхратський (українець) і Юлій Турчинський (поляк). І. Верхратський зберіг домашні завдання Франка, знав, що талант його винятковий.

У перших своїх піснях юний поет оспівував минуле України, змальовував красу народної творчості, висловлював свою глибоку релігійність, турботи за долю народу, віру, в добро, в краще майбутнє народу.

Описуючи зиму, 15-літній поет сумує за співом пташок, турбується, що "вітер снігом крутить" і горобці та ворони "о їжу ся журять". Перебуваючи під впливом побожної родини, нагадував:

*То ж завше ся тра молити,
Господа не тра гнівити,
Щоби дав нам в небі жити.*
(Опис зими)

Серед перших творів Франка (написаних у 1873 р.) є і сонет "Котляревський", яким висловив зрілу оцінку творів Котляревського: вони були ніби грудя снігу, яка, покотившись з вершка гори, зрушила лавіну, тобто — за Котляревським інші письменники і поети України пишучи, показали красу й силу українського слова, бо

*То був у нім завдаток сил багатий,
І вогник, ним засвічений, не згас,
А розгорівсь, щоб всіх нас ogrівати.*

Збагнув юний Франко і значення народної пісні. Розумів, що з неї, як з чистої криниці, пливе дух українського народу, що "тихими водами тисячі живить", вона "співа до серця серцем й живими словами".

Молодий Франко віддзеркалив уже в перших творах турботи про долю народу: "Земле пречудна, земле широка, мій рідний краю, чом тебе досі для серця й ока мряки вкривають"? Хотів, щоб народ його спішив до "світлого сходу", там, де "сяє блиск сонця вогнистий". У "Коляді" (1875) мова не про "дві зірничі", але про "дві сестриці", з яких молодша переслідувала старшу. Звертаючись до Бога, просив, щоб Бог "збавив від злих сусідів", від "тьми неволі". Знаючи ролі християнства й бачучи лиха пияцтва в народі, розумів, що "з хреста пливуть всі наші сили", що "хрест побідив поганство", "прогнав страшну тьму — пиянство, вказав нам ціль — науку й труд".

Франко писав свої ранні твори народною мовою, бо цинив її красу, але редактори-московіфи журналу "Друг" виправляли її, наближаючи до російської, забарвлювали "язичієм". Поет відстоював необхідність розвивати літературну мову на народній основі, писав про це до редакції.

Коли мова про форму поезій, то Франко хотів бути оригінальним, вже в ранніх віршах виявив різноманітність римування і строфіки, уже писав сонети.

Нагадуючи читачам "Юнака" про ранню творчість Франка, про те, що співав він, чим цікавився в юності, ми хотіли б наблизити їм постать велетня української культури, заохотити читачів до дальшого вивчення його творчості, і цим вшанувати поетове 120-річчя.

Т. Г.

**КАНАДСЬКО-УКРАЇНСЬКА
МИСТЕЦЬКА ФУНДАЦІЯ В ТОРОНТІ
— ВИЯВ ПАТРІОТИЗМУ Й ЖЕРТОВНОСТІ**

З ініціативи, з пожертви й любови до мистецтва Михайла і Ярослави Шафранюків в Торонті 30. XI. 1975 року заіснувала нова картинна галерія. Творці її подарували не тільки будинок (у ньому знайшли безкоштовне приміщення Секретаріят СКВУ, КУК із своїми Провінційною Радою на Онтаріо і Відділом Торонто), улаштували залі для картинної галерії, але й подарували свою багату колекцію картин найкращих українських мистців.

Мета Галерії — створити тривкий поміст поміж мистцями й цілою українською спільнотою, тобто заохочувати мистців, зокрема молодих, загальною увагою і піклуванням про мистецьку творчість якнайширшого загалу — з одного боку, а поруч з цим популяризувати потребу мистецтва у житті нашого громадянства й тим підносити його культурно, збагачувати духово. Бо тільки тоді у творчих людей народжується снага до творчості, коли мистець відчуває, що його твори потрібні спільноті, що люди їх цінують. Байдужість громади до мистецтва вбиває творчу снагу. Цю проблему так глибоко збагнула і талановито передала Леся Українка у своїй драматичній поемі "У пущі".

У планах діяльності Мистецької Галерії колекціонувати твори мистців, творити стипендії для молодих adeptів мистецтва, улаштовувати доповіді, організувати власну бібліотеку, репрезентувати українське мистецтво у світі, а зокрема особливим завданням її буде доповнювати в ділянці образотворчого мистецтва те, чого не можна здійснити в умовах обов'язуючого соцреалізму — єдиного напрямку в мистецтві сучасної України.

КУМФундація дістала вже грамоту (чартер), її очолює Дирекція, у склад якої входять 13 представників громадянства Торонта. Вона улаштовує виставки, популяризує картинну виставу образів серед чужинців (було досі близько 1600 відвідувачів), членами Фундації стало покищо 145 громадян.

Шляхетний задум, у який вклали жертводавці свої зусилля, працю довгих років і турботи про добро загальне, здійсниться тоді, ко-

Яків Гніздовський

Кукурудза, рис. 1963

ли ми всі виявлятимемо зацікавлення цією установою, коли вона стане потрібною нам. Вона зможе виконати своє культурне представництво в західному світі, коли в ній буде жвава діяльність, життя — часті виставки, багато відвідувачів, коли її фонди постійно зростатимуть — жертвами картин, грошей і праці для популяризації українського мистецтва серед найширших кіл українського громадянства та серед чужинців. Відома ж істина, що народ репрезентують діячі культури — письменники, мистці, вчені, політики, полководці — репрезентанти культури народу.

Адреса Галерії: вул. Блур Захід ч. 2395, Торонто; відкрита вона від понеділка до суботи від 12 до 6 год., в неділю від 1 до 5 по полудні; закрита в середу.

СВЯТО СПАСА — ГАРНЕ ПРАДАВНЕ СВЯТО УКРАЇНИ

Колись давно не треба було про це писати чи в'яснити молоді — кожний добре знав гарне свято Спаса. Але тепер, коли багато церковних свят, сполучених із традиційними нашими обрядами чи святкуваннями, зникають поволі із календарів та з життя, приходиться неодне в'яснити, що раніше було самозрозумілим.

На іншому місці в тому числі пишемо про "обжинки", а тут хочемо подати про ще одне свято, яке у нашому народі получене із збором плодів землі. 19-го серпня за юліанським календарем припадає свято Преображення Господнього. У цей день усі йшли до церкви і несли святити перші доспілі овочі, а часом і збіжжя.

Колись наші селяни до цього дня не їли садовини (овочів), бо це вважалося гріхом. Щойно після посвячення їх в церкві родина приходила до хати і їла яблука та груші з медом і виноградовим або яблуневим вином, "щоб росла садовина". Перед Спасом є 2 тижні посту, т. зв. "Спасівка". Існує легенда, що Бог призначив для Великого Посту дев'ять тижнів, а святі отці просили Його, скоротити, бо це людям затяжко витримати. Тому Бог розділив піст на дві частини: сім тижнів перед Великоднем, а два тижні влітку перед Спасом.

Таке читаємо у "Звичаях нашого народу". Але дехто з нас ще добре пам'ятає прегарний образ біля кожної сільської дерев'яної церкви, а зокрема на Гуцульщині, як усі господині з малими дітьми несуть прибрані квітами (звичайно це були нагідки (по-англійському "мері-

голд") плетені кошики, повні пахучих яблук, груш і слив.

Подекуди українські громади у широкому світі й досі дотримують цього звичаю свячення садовини на Спаса — тільки ж яблука і груші можна купити впродовж цілого року, а власну садовину не багато з українських поселенців має.

Людмила Зілинська

ВЕСЕЛКА

До веселки треба на колінах іти. Аж туди, де вона камінь п'є. То вона ніби в подяку подарує золоті чоботи і срібний перстень.

Я пішла раз до неї. Тільки не на колінах. Це зовсім на другому кінці світу.

І побачила веселку. Вона не камінь п'є, а набирає воду з річки дерев'яними відрами. Молода дівчина. Зовсім проста. І боса вона, без срібних перстенів.

Воду набирає цілу весну й ціле літо. На небі спрага велика, а всім пити хочеться, і сонцю, і вітру.

Я помагала їй набирати. Цілу весну й ціле літо ми набирали пахучу воду дерев'яними відрами. За цей час всі фарби загоріли навколо нас і знов погасли. На прощання, замість

подяки, веселка подарувала мені трохи з кожної фарби.

З ними я вернулася додому. Коли весело, мішаю фарби усміхом, коли сумно — сльозами. І беру їх на себе.

Проти старости — вона підступна і зовсім близька, — беру на себе зелену.

Рожеву надягаю, коли шукаю позгублювані сні.

Жовту, коли для мене день без сонця, похмурий.

А голубу, коли до милого йду. Він мріяв любити синьооку, а в мене очі — зелені.

Із збірника "З пташиного словника"

ПІСНІ НА ІВАНА КУПАЛА

ЗІБРАЛА Ю. ОСІНЧУК

I Moderato

1. КРУ-ЛОМ МА-РИ-НОНЬ-КИ, ХО-АИ-ЛИ ДІ-ВОНЬ-КИ СТО-РО-НО-Ю ДО-ЩИК І - ДЕ СТО-РО-НО-Ю ПА-НА МО-НО-РО-ЖЕ
 2. СЬО-ГО-ДНІ І - ВА - НА, А ЗАВ-РА КУ-ПА - ЛА, РА-НО ВРАН-ЦІ СОН-ЦЕ ЗІЙ-ШЛО РА-НО ВРАН-ЦІ ПА-НА МО-НО-РО-ЖЕ

КУ ЧЕР-ВО-НУ. ОЙ НА МО-РІ ХВИ-ЛЯ ПРИ ДО-ЛИ-НІ РО-СА СТО-РО-НО-Ю ДО-ЩИК І - ДЕ
 КУ ЧЕР-ВО-НУ.

СТО-РО-НО-Ю ПА-НА МІЙ БАР-ВІ-НО-ЧОК ЗЕ-ЛЕ - ЧИЙ

II Помірно

В РА-Ю ЗЕ-ЛЕ - НЕНЬ-КІМ СО-ЛО-ВЕЙ-КО ЩЕ-БЕ-ЧЕ, СОЛО-ВЕЙ-КО ЩЕ - БЕ - ЧЕ.

III

ГЕЙ, НА І-ВА-НА, ГЕЙ, НА ЖУ-ПА-ЛА ГЕЙ, ГЕЙ, ГЕЙ КРАС-НА ДІВ-ЧИ-НА ДО-ЛІ ШУ-КАЛА, ГЕЙ, ГЕЙ, ГЕЙ

IV Проважено

ТАЙ ПЕТ-РІВ - НЯ - Я ЗО - ЗУ - ЛЕНЬ - КА, ОЙ ТАЙ НЕ КУЙ РА-НО ПО-ДІБ - РО - ВІ.

М. Стратилат. Купальські пісні.

М. Стратилат. Купальські пісні.

М. Стратилат. Купальські пісні.

А МОЖЕ Б ТАК ПРОВЕСТИ ОБЖИНКИ?

У пластових літніх таборах, прийнявся гарний звичай проводити свято Івана Купала з усіма його народними обрядами та забавами. Особливо популярними стали купальські обряди у таборах юначок — можливо задля їх романтики і таємничості. А що ніч під Івана Купала припадає лишень раз, а це 6-го липня, то наші юначки часто святкують Купала та співають купальських пісень аж до кінця липня або в іншому літньому часі, коли відбувається їхній табір.

Влітку проте припадає також інший народний обряд, а це “обжинки”. Це був звичай, зв’язаний із закінченням праці на полі, коли селяни святкували закінчення жнив і бажали собі доброго урожаю на черговий рік. Женці співали спеціальні обжинкові пісні, плели вінок із колосків жита чи пшениці і польових квітів (синіх волошок, польових маків, білих роменів і т. п.) та вибирали з-поміж себе найкращу дівчину, яка у вінку і з квіткою в руках ішла у поході першою. Самі женці йшли у деякій віддалі, далі співаючи пісень аж до хати господаря. Там вони повідомляли віншуванням господаря, що закінчили роботу в полі, а він просив їх на гостину. Перед хатою женці співали, щоб господар вийшов і “викупився” від них. Господар брав квітку з рук дівчини і запрошував усіх до хати на обід. При обжинковому обіді женці співали далі пісень, в яких мотиви обжинкові були сполучені із весільними тому, що дівчині, яка ішла в обжинковому вінку, бажають швидко стати під весільний вінець.

Ось так коротко подають наші етнографи звичай “обжинок”.

А наші юначки у літніх таборах можуть дуже гарно провести цей обряд, сполучуючи його із закінченням табору або з днем пластуна. Розуміється, радимо ініціаторкам поглянути ще до книжки Олекси Воропая “Звичаї нашого народу”, а також вивчити обжинкові пісні, до яких ноти подаємо нижче. Їх зібрала для вжитку в таборах юначок ст. пл. Юліяна Осінчук.

ОБЖИНКИ

ЗІБРАЛА Ю. ОСІНЧУК

I **МАРШОВЕ**

ОБ-ЖИН-КИ ПАНОЧ-КУ ОБ-ЖИН-КИ ПРО-СИТЬ ВІ-НО-ЧОК ПІ-СОНЬ-КИ

II **СКОРО**

ПА-КИ Я КРУ-ТЯ-Ю-СЯ ПО-ЗА-АУ ЗОС-ПА-Ю-СЯ

III **ПОВІЛЬНО**

КО-ТИТЬ-СЯ ВІ-НОК З ПО-ЛЯ КО-ТИТЬ-СЯ ВІ-НОК З ПО-ЛЯ, АЖ ДО НА-ШО-ГО ДВО-РА.

Пластова Станиця в Боффало відома загальові наших плостунок і пластунів тому, що саме в Боффало перебував Сірий Лев, перший Начальний Пластун, а недалеко від міста є оселя "Новий Сокіл", на якій відбувається, крім літніх таборів, багато зустрічей, з'їздів та курінних рад. У 1975 році Пластова Станиця в Боффало святкувала 25 років свого оснування і з цієї нагоди видала гарну та велику одноднівку, з якої можна довідатися про цілу 25-літню історію станиці, про юнацькі курені, новацькі гнізда, осередки праці УПС і УСП-ів та про велику працю, яку зробив досі провід пластової станиці.

У 1949-му році в Боффало було 19 пластунів і плостунок. У 1975 році було їх 142. Найактивніші і найчисельніші в усі ці роки були юнацькі курені — курінь юначок ім. Княгині Ольги під безперервним проводом відомої пластової виховниці пл. сен. Оксани Бережницької і курінь юнаків ім. Гетьмана Пилипа Орлика.

Хоча пластова група в Боффало зав'язалася в 1949 році завдяки поселенню тут Начального Пластуна Сірого Лева, то перша станична старшина під проводом пл. сен. Б. Пашковського почала діяти в 1950 році. Пластова домівка була спершу в Клюбі "Наша Хата", а згодом в Українському Народному Домі, який тепер вже є власністю Пластової Станиці. Пластова виховна праця проходила в Боффало так як в інших пластових осередках, а пластуни з Боффало брали численну участь у всіх загальних пластових святах, як зустрічі, посвячення пам'ятників Тараса Шевченка у Вінніпегу в 1961 році та у Вашингтоні 1964 року, привітання Блаженнішого Патріярха Кир Йосифа та інших.

Місцем прогулянок і таборування був і є для пластуництва з Боффало "Новий Сокіл". В одноднівці читаємо про безконечну кількість

40-ий Курінь УПУ ок ім. Княгині Ольги у 1974 р. В першому ряді посередині зв'язкова пл. сен. Оксана Бережницька і впорядниці.

Відзнана табору "Водограй", Новий Сокіл, 1974.

імпрез пластових і громадських, в яких через ці роки брали пластуни участь, читаємо про висліди виховної праці, про десятки виховників, які допомагали новацтву і юнацтву переходити пластовий шлях. На численних знімках бачимо колишніх новаків та юнаків, які сьогодні вже є впорядниками, і новачок та юначок, що тепер вже є матерями і виховницями. 25 років праці Пластової Станиці в Боффало не пройшло безслідно, а видана одноднівка залишить доказ її в архівах та в історії Пласту.

ЮВІЛЕЙНІ СВЯТКУВАННЯ ПЛАСТОВИХ ОСЕЛЬ "НОВОГО СОКОЛА" В США І "СОКОЛА" В КАРПАТАХ!

27-ий Курінь УПУ-ів ім. гетьмана Пилипа Орлика, посередині зв'язний ст. пл. Андрій Цюльо і в порядні ст. пл. Богдан Чмола. (1975 р.)

Чи знаєте, що "Новому Соколові" вже минуло 25-річчя служби українській пластовій молоді, а славнозвісному "Соколові" в Карпатах 50-річчя?

І ті роковини, які припадають цього року, взяла до уваги Округна Таборова Комісія "Нового Сокола", яка запланувала скромним ювілеєм відзначити небуденні роковини в історії наших пластових осель та у виховно-вишкільній таборовій праці Українського Пласту.

У 1950-1951 роках малий гурт пластуна в Боффало, членом якого був Верховний Отаман, а згодом Начальний Пластун Сірий Лев, з ініціативи пл. сен. Маріяна Борачка закупив першу пластову оселю у Вільному Світі, яка сьогодні є найстаршою оселею, відзначає своє "25-річчя" і носить назву "Нового Сокола" на згадку "Сокола" в Карпатах.

Сотні пл. таборів дали вишкіл тисячі нашої молоді для гартування характеру і для життєвої зарядності, щоб у житті бути сильним та вміти служити українській громаді.

І тому Округна Таборова Комісія, першими членами якої були: Боффало, Клівленд, Рочестер і сусідні пл. станиці, відзначає цього року на цій своїй оселі "25-річчя Нового Сокола" у формі Свята Весни в днях 29-31 травня ц. р. з пописами, Богослужбою, апелями і святковими ватрами, а потім 17 і 18 липня в часі таборів, щоб усім дати можливість бути на наших ювілейних святкуваннях.

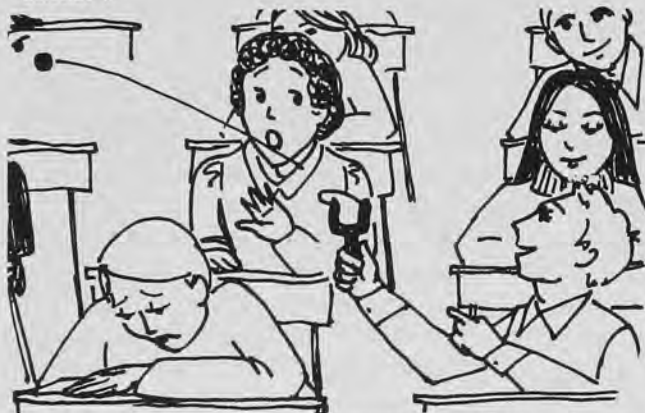
Але святкуючи "25-річчя Нового Сокола", не можна нам призабути нашого попередника, від якого ми перейняли назву, а саме залишеного в Карпатах колись такого близького Пластові загальнознаного "Сокола".

Якраз так склалося, що оба ювілеї збігаються разом, і тому Округа Нового Сокола не могла відмовити собі тієї чести, щоб святкуючи "25-річчя Нового Сокола", не відзначити гідно "50-річчя Сокола" з Карпат. У 1925 році Добродій Пласту Митрополит Андрей Шептицький передав пластунам "соняшну поляну для їхнього таборування", а 1926 року там уже відбувалися зустрічі і табори під проводом славнозвісного проф. Івана Чмоли.

І так у Карпатах став огнищем таборування "Сокол", до якого з'їжджалася пл. молодь з усіх усюдів, і кожний з гордістю заявляв, що він таборював на "Соколі". Там витворився стиль пл. таборування, який згодом поширився на всі табори. І цей дух "Сокола" знайшов собі місце і на "Новому Соколі", що було найбільшою радістю для Начального Пластуна Сірого Лева, який з гордістю про це залюбки говорив. Про історію та інше тут не розповідаємо, бо про це появиться окреме видання. Управа ОТК "Новий Сокол" запрошує всіх вас: приїжджайте на наше святкування та спільно згадаймо минулі роки, а з ними проведену працю і життєрадісну, дорогу нам постать Начального Пластуна, який так любив перебувати на Новому Соколі в гурті молоді.

Учителі

Найновіші студії того цікавого роду, яким є вчителі, виявляють, що рід цей ділиться на дві частини — вчителів з української школи і вчителів з англійської школи. Другі, які половину часу є на страйку, це садисти. Вони знущаються над учнями і за це їм багато платять. Вчителі з української школи — це мученики. Їм мало платять, а учні над ними ще й знущаються. Було б добре докладніше простудіювати проблему вчителів. У цій студії допомогти може книжка "Українські вчителі і середньо-африканські релігії". Її можна купити за наймовірно високу ціну у крамниці "Плай".

Але повернімося до вчителів. Є їх кілька категорій:

а) Ті, що хочуть змінити школу. Цей найстрашніший рід учителів є на щастя досить рідкісний. Коли такий знайдеться у школі, уважайте. Він або вона хочуть показати, що їхня метода краща, і тому уживають свою клясу для експериментів. Завдання для учнів по-

дібні, як в англійських школах. Учні не знають, що з ними робити, і думають, що вчитель (-ка) садист. Звичайно такі вчителі по кількох роках змінюються. Порада: якщо вчить вас такий учитель, чекайте терпеливо, він зміниться. Якщо ні, візьміть дві-три або, можливо, й цілу пляшку аспірини.

б) Учитель, що цілий час крутить папіроси. Він добре про все поінформований та багато знає. Порада: Якщо напишете задачу без ніякої ересі, все буде в порядку. Хіба, що ви Роман Ващук. Крий Боже, не забудьте зробити задачу! Але — буде "зеро" — сяк чи так.

в) Учителі новоприбулі з України. Вони мають іншу мову. Зовсім забули говорити по-галицьки. Нам їх тяжко розуміти. Вони привикли до чемних учнів. Але ми всі, патріотичні українці, знаємо, що чемність — це комуністична змова, і тому проти цього зла боремося. З уваги на їхнє непривичання до цирку в клясі вони втрачають всі рештки контролю над клясою. Кляса думає, що вона виграла. Але учні бачитимуть свої оцінки. У першому півріччі, знаючи, що навіть "Н" бомба не зрушить учителя від таблиці, є багато "фану". Вчителі не будуть мати нервового розстрою, бо тиск до них не доходить. Але ми пробуємо все ж таки їх до того довести. Порада: якщо такий учитель (-ка) має першу клясу, можна дивитися в п'ятницю на "лейт-лейт шов", бо можна буде спати від 9-ої до 10-ої.

г) Є ще вчительки, що дають "зеро" за сиромудру реторику. Але про них я ще мало знаю. Треба студій!

Будьте ПЕРЕДплатником, а не ПІСЛЯплатником!

ПРИВІТ! ПРИВІТ! ПРИВІТ! ПРИВІТ!

із ХХІ-го Крайового З'їзду Уряду Старшого Пластунства, який успішно й весело відбувся 10 і 11-го квітня 1976, на оселі Робітничого Союзу "Верховина" в Глен Спей, Н. Й.

Богдан Поритко, ЧМ
предсідник з'їзду

ст. пл-ки: Ляриса Крупа і Оленка Ганушевська
писарі

Ширяком під небо

Від найдавніших часів аж по сьогодні людину завжди захоплював лет птахів, з якими зустрічалась вона чуть не на кожному кроці. Сьогодні ці бажання вже сповнені. І нікого вже не дивує тихий, бездушний лет під хмарами різних безмоторових літаків-ширяків.

Ширяковий спорт поширений в Україні та по всьому світі. У багатьох країнах світу, а в цьому і в Канаді дуже поширений високоякісний ширяк "Блянник", в якому я відбув мій перший та багато інших летів з летовища біля міста Галт в Онтаріо. Моє перше знайомство з літунським спортом пов'язане з моторовими літаками. Вже тоді шум мотору літака створював в мене враження безпеки. Тож не дивниця, що побачивши вперше літака з довжелезними крилами, та й ще без мотору — все це мені видавалось дивним і підозрілим. І ось коли мені трапилася нагода поїхати в містечко Галт, я відвідав літунську школу, яка знаходиться біля нього. Наперед я оглянув гангар, в якому було біля десятка ширяків різного типу. Були це одно- і двомісцеві ширяки з довгими, вузькими крилами. Зроблені були з металу (дураломіну), дерева й полотна та з плястмаси. Біля гангару, на траві, пілоти провірювали ширяки та готовили їх до лету.

Був гарний день. Віяв легкий вітерець, а вгорі, мов птахи колом, літали ширяки та час-до-часу виблискували до сонця своїми крилами. Мені сказали, що деякі ширяки літали вже понад три години, а я мріяв, щоб бодай на 10-15 хвилин політати хоч би й недалеко від летовища. А тут, в недалекій віддалі, що кілька хвилин злітали у повітря або йшли на посадку різні ширяки. Пілот наближувався до летовища проти вітру, відкривав закрилки і повітряні гальма, а ширяк тоді стрімко і поволі знижувався до землі. На невеликій висоті пілот вирівнював політ ширяка, а той пролітав ще деяку віддаль і затримувався на траві летовища.

Давніше до стартування ширяків (особливо з горба) вживали натягнених гумових ланов. Тепер цей спосіб уживається рідко, а натомість є дуже поширений спосіб "автовіндою". Найбільш практичним і популярним способом стартування є витягання літаком ширя-

ка на відповідну висоту. На летовищі в Галті ширяки злітають за літаком. До хвостового колеса літака зачеплена сильна металева лінва, яка сягає до передньої частини кадовба ширяка (спеціальні замки в ширяку та в літаку дають пілотам можливість відчепити стартову лінву тоді, коли вимагає цього потреба). Перед стартом ширяка за літаком провіряють, чи стартова лінва добре натягнена, і лиш тільки тоді та коли пілот ширяка готовий до лету, пілот літака поволі рушає з місця. За літаком на лінві одночасно розганяється і ширяк. Ширяк перший злітає вгору, а після цього відривається від землі літак. Пілот літака плавним рухом витягає ширяка на відповідну висоту, а тоді пілот ширяка підчепляє стартову лінву і починає свій самостійний політ, а пілот літака вертається на летовище. У погідний день летунська справа йде від ранку аж до вечора. Учні-пілоти встигають відбути тоді по кілька летів, а особливо тоді, коли на старті працює не один, а два літаки.

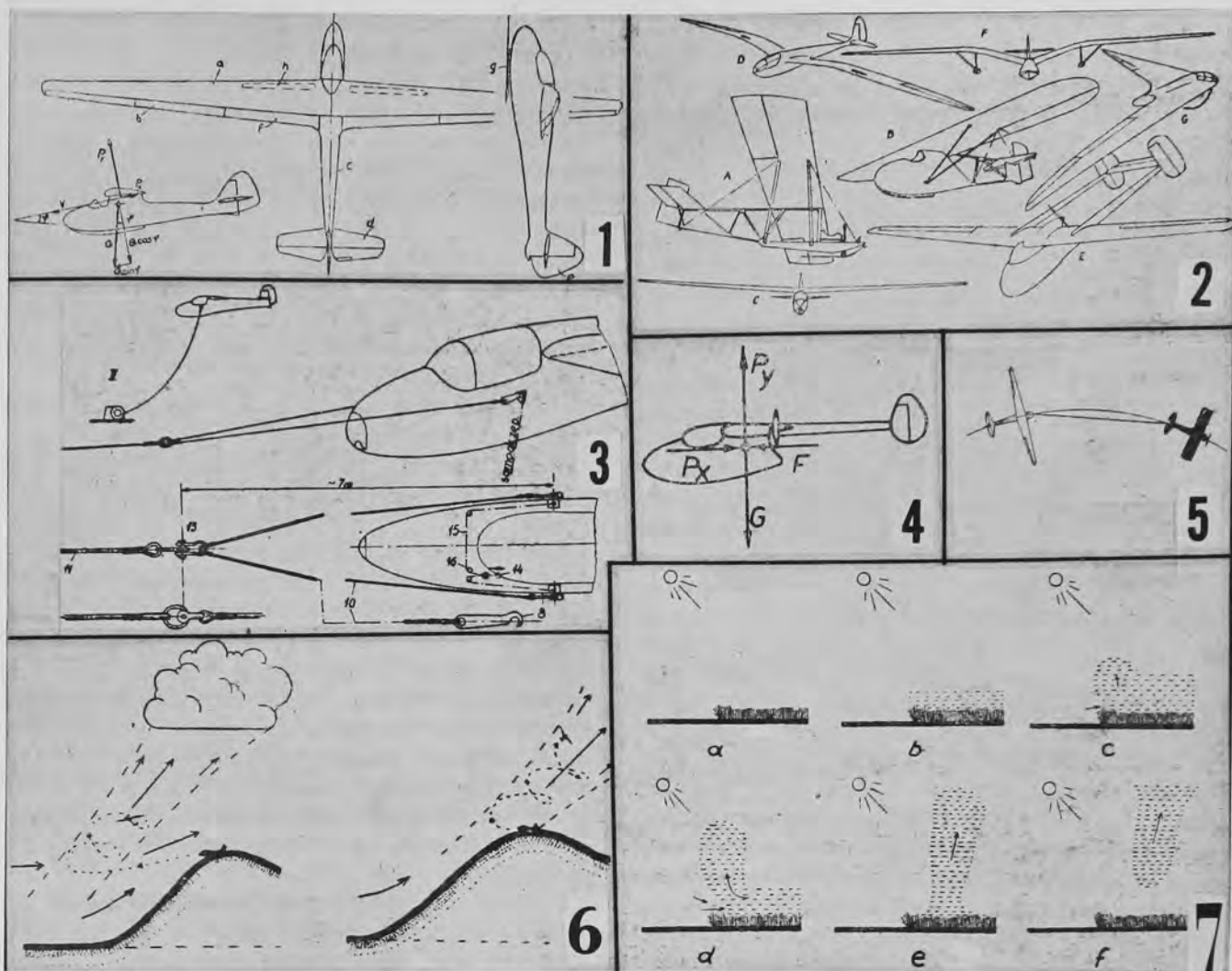
Мої перші відвідини летовища вдалились мені щасливо. Я мав нагоду відбути з пілотом-інструктором, як пасажир, в двомісцевому ширяку більше як одногодинний політ. Була це дуже приємна несподіванка для мене. Коли я сидів в передньому сидженні кабіни Бляніка і очікував моменту, коли вже нарешті наш ширяк підніметься у повітря, за той час інструктор оповідав мені чимало цікавих речей про лет і будову ширяка, а коли ми вже піднесли вгору, я зазнайомився з основними правилами керування ширяка та добре напрувся, поки навчився тримати сталу швидкість і висоту.

**

Після першого полету я став ентузіастом ширякового спорту, і хоч не завжди мої лети були легкі та приємні через те, що завдання мої ставали щораз то трудніші, я радо вивчав авіаційну навігацію, метеорологію — науку про погоду, різні хмари та їх значення для літуна-ширяківця. Заохотою до цього було те, що знання ці — "мотор ширяка", захований у голові пілота, який завдяки цим знанням може відбувати довгі, багатогодинні лети та пролітати віддалі в сотні кілометрів, "штурмувати" стратосферу та "крутити" акроматику, яка навіть і не всім військовим літакам дозволена.

**

З-поміж усіх справ, які найцікавіші й основні, якщо мова про ширяковий спорт, є справа лету ширяка. Найкраще ці справи пояснює наука аеромеханіка, але щоб розуміти, як літає ширяк, можна вживати різних порів-

1. Загальний вид ширяка
2. Різні роди ширяків
3. Старт ширяка мото-віндою
4. Мото-ширяк в польоті
5. За літаком на буксирі

6. Нахилання термічного "комина", залежно від схилу гори і швидкості вітру
7. Наслідком сонясного ogrівання витворюються "термічні пухири" — джерело підйомної сили ширяка.

нянь, от хоч би і звичайнісінького собі воза. Відомо, що віз (без кінського мотору) буде сам котитися чи їхати по похилій площі додолу. Основною рушійною силою воза в цьому випадку є його тягар, який тягне його по похилій дорозі. Коли б не було дороги, віз пущений згори прямо впаав би на землю. Подібно з ширяком: його тягне по невидній похилій дорозі — по "торі" чи траєкторії лету. Крила ж ширяка є тою конструкцією, яка не дає йому провалитись і мов камінь упасти на землю. Чим більша поверхня крила, тим повільніше він спускається вниз. Проблема мотору вияснюється також легко. Якщо віз буде котитися по похилій, болотистій дорозі, то буде він рухатися повільніше, чим по гладкій дорозі. Подібно, коли крила ширяка будуть

невеликі, а сам він не буде давати повітря великого опору, тоді політ такого ширяка буде швидший. Отже чим менше "оплизовий" та недосконалий аеродинамічно ширяк, тим політ його буде повільніший. Те саме відноситься і до кожного літака.

З уваги на необхідність легкості конструкції ані в літаках, ані в ширяках немає нічого зайвого, більше або менше важливого. Все ж таки крило ширяка є найважливішою його частиною, бо воно витворює підйомну силу, завдяки якій ширяк може літати. Однак для цього крило мусить мати відповідну форму і проріз, який має назву аеродинамічного профіля. Підйомна сила на крилі постає з тої причини, що потім повітря проходить довшу відстань по горішній частині профіля чим по до-

лішній. Від цього на горішній частині профіля в порівнянні з долішною витворюється зона розрідженого повітря, яка "засисає" крило, а з тим і цілий ширяк вгору. Коли кількість "засисання" дорівнює тягареві ширяка, тоді він може летіти по горизонталі.

Також, коли опір ширяка не більший за ту частину його власного тягару, яка необхідна здійснювати політ на даній швидкості, ширяк летить рівномірним летом, не розганяється ані не сповільнюється. Однак звичайно є так, що, не маючи мотору, ширяк не може летіти так швидко, щоб крила його витворювали підйомну силу, рівну тягареві. Літаючи навіть високо в хмарах чи під хмарами, ширяк цілий час (мов віз згори з'їжджає вниз) обнижується, тратить висоту, на яку його витягнув літак, автовінда чи термічний струм або вітровий струм при літання біля гори.

Кожний ширяк має свою питоменну швидкість знижування, яка становить від 50 см/сек до 1 і пів метра на сек. У спокійніший день без вітру і терміки (про що буде сказано пізніше) ширяк, витягнений на дану висоту, після відчеплення від літака, літаючи, буде постійно знижуватись аж до моменту посадки. Чим більша висота, на якій знаходиться ширяк, тим далі він полетить. З вітром ширяк пролетить значно далі, а проти вітру — ближче.

Є однак проблема, як ширякові видістатися на таку висоту, щоб виконати такий далекий політ. Звичайно, літак витягає ширяка на висоту 400-600 м, а після цього пілот ширяка мусить шукати за вітровими або термічними струмами, які, підносячись угору, підносять зі собою і ширяка. Звичайно такі струми повітря, що підносяться вгору, постають при вітрі, який віє в напрямі схилу гори, або витворюються над ланами збіжжя, яке нагрівається від сонця.

В цьому випадку пухирі нагрітого повітря спливають вгору, а на їх місце приходить холодне повітря, яке також ogrівається над ланами і підноситься вгору так, як і перший пухир. Часто витворюється непереривний струм теплого повітря — т. зв. "термічний комин", який вгорі закінчується білою, клубастою хмараю — т. зв. "кумюлюсом". Коли вертикальна швидкість теплого струму повітря в термічному комині становить 3-5-7 м. на сек., тоді ширяк, швидкість опадання якого становить 1 м. на сек., підноситься в термічному струмі із швидкістю один метр на сек. нижчою, чим швидкість струму теплого повітря. Отже, в цьому випадку ширяк набирає висоту зі швидкістю 2-4-6 м. на сек. Набираючи висоту в тер-

мічному комині, пілот ширяка мусить уважати, щоб не пролетіти "комина" і щоб знову не втрачати висоти. Для того ширяк у комині літає т. зв. тісними спіралями і поволі підноситься до хмари, якою закінчується "комин". Треба однак добре уважати, щоб не потрапити в хмару, тому що в ній є дуже високі швидкості і пориви вітру, які можуть знищити ширяка, буквально поломити його на кусні. Для польоту в хмарах уживається незвичайно міцних ширяків, а крім цього, летун мусить мати зі собою кисневий апарат, щоб захиститись від браку кисню.

"Термічний комин" — явище недовготривале, особливо при вітрі. Вітер відриває хмару від "комина", і вона, охолоджуючись, дає струми повітря "вниз", у яких ширяк незвичайно швидко тратить свою висоту. Під вечір, коли теплова активність променів сонця зменшується, "комини" також зникають. Далекі польоти на ширяках здійснюються так, що пілот, набравши висоти в одному "комині", вилітає з нього і, втрачаючи висоту, летить у напрямі кумюлюса, який починає щойно витворюватись. Це знак, що в тому місці є сильний "комин", який винесе ширяка на втрачену висоту. Пролітаючи від кумюлюса до кумюлюса, пілот ширяка може втриматися багато годин в повітрі та пролетіти багато сотень кілометрів.

Другим способом відбукання польотів на велику віддадь є польот перед т. зв. фронтом бурі. На недалекий віддадь перед чорним валом бурі, який пронизують блискавки і де летіє лощ "немов з цебра", виділюється зона сильно вертикальних струмів повітря, в яких ширяк може вигідно втримувати потрібну висоту та пролетіти з одного до другого кінця фронту бурі, які не раз простягаються і на віддадь 200 км. З фронтом бурі ширяк може також пролітати сотні кілометрів віддадь і відбукати довготривалі, рекордові польоти.

Ширяків уживають не тільки любителі цього спорту. Їх уживали також у війні для перевозу вантажів та десантових акцій у запіллі противника. Ширяків також уживають для дослідів стратосфери, а навіть для військової розвідки. У цих випадках ширяк має помічний турбіновий мотор і польот його здійснюється в стратосфері, себто на висотах, де не може літати жаден військовий літак. Ширяки — це школа пілотів і авіаційної індустрії, завдяки якій людству вирости крила і воно зуміло заволодіти повітряним океаном нашої планети.

Пл. юн. Юрій Смерчинський

Місце... Оселя. Навкруги мене невеликі будинки такої рожевої барви, що здавалося б, що вони задовго стояли на сонці. Піді мною зелена барва, яка тільки знаходиться в природі. Вона ні жовта, ні бронзова, ні зелена, але якась мішанина барв, у якій переважає зелена.

Час... Можна сказати, що вже сонце приготівляється до сну та заплющує свої втомлені очі.

Небо... Воно спочатку синє, але починають показуватися червоні та помаранчеві барви. Червоніє небо, набирає щораз сильніших кольорів і вкінці здається, що воно горить; це так, якби "хтось" потягнув його своїм чарівним пензлем. Нагло в небі з'являється якась сріблиста стріла, яка ніби його перерізала ножем. Діра, яку вона створила, отвирається та хапає все, що в її дорозі. Вкінці навіть і та помаранчева куля зникає із неба і з нею помаранчеві та червоні кольори. На її місце та потвора, яка забрала кулю вогню, видає із себе чорний подих ночі. Та ні, на ньому є якісь постаті. Немов люди з крапок, а на голову ця потвора залишила срібlistу кулю. Стріла знову перелетіла і знімає той чарівний мішок, у який заманила всю красу світу.

А я... стою на тій самій траві, біля тих самих сповзлих гаражів та мрію. Мрію про той день, коли стріла знову вернеться і зі своєї торби випустить ту помаранчеву кулю з її фарбами і на світ вернеться це сонце і то тепло, за яким я так тужу.

Пл. розв. Уляна Суська

18-ий курінь УПЮ-ок, Нью-Йорк
(Допис, нагороджений 2-им місцем на 8-ому Конкурсі дописів до "Юнака")

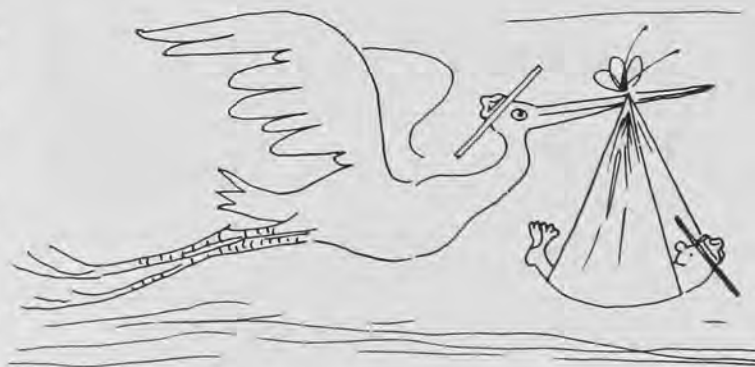
Пусти мене, мамо, до табору

За семи горами і за семи долинами, в одному королівстві, в пишному замку на стрімкій кручі жили собі король і королева. Одного дня приніс їм бузько сина маленького, рожевенького, і були вони дуже щасливі. І ріс той королевич, як на дріжджах.

Жилося королевичові добре. Мав він маленького іхтіозавра — Жіжі, який з ним по замку ходив, і хвостом махав. Мав він двірського блазня, який йому розповідав чим раз пікантніші дотепи. Мав також повний виряд для тортур. Та ніщо його не бавило, — ходив він по замку, бив тарганів, жував гуму і нудився.

Тоді то король і королева вирішили, що треба королевича зблизити з природою. Знайшли вони в лісі цигана, який собі смажив над ватрою вкрадену курку, і звернулися до нього:

— Візьми, цигане, королевича на пару тижнів до свого табору, навчи його любити природу, а ми тебе щедро винагородимо.

І так то перший хлопчина попав до табору. І від того часу цей звичай зберігається, ба, поширився на всі верстви суспільства.

От, приходить літо, і до "Молодого Життя" заклопотані мами несуть торбами доляри, немов за всяку ціну "Молоде Життя" від банкрутства врятувати хочуть. Та ні, — то вже

так надокучили їм їхні сини за осінь, зиму і весну, що вже якнайшвидше хочеться лишити їх на голові братчиків, чи пак — панів булавних.

Ну, приходить той день, і мама пхає скільки сили свого сина, його наплечник і дві валізки до автобусу. Починають хлопці співати "Здох канарок" або "Тіні-віні-бікіні", а мамі так сумно стає, що ледь-ледь сльози стримує, а то і прослезиться, і без пам'яті просить сина: — Пиши! І пишуть сини:

— Дорога Мамцю! Пришли мені якнайскорше книжку "Втеча з Алькатразу"...

— Дорога Мамцю! Їдження тут добре, і його взагалі не муситься їсти...

— Дорога Мамцю! Чи то правда, що бубок дітей взагалі не приносить?..

— Дорога Мамцю! Сьогодні ми збирали гриби. Їх не можна розрізнити, котрі трійливі, а котрі ні, аж їх з'їсти...

— Дорога Мамцю! Сьогодні я пускав лодку на калабаню, яку я зробив...

— Дорога Мамцю! Бунчужний казав, що я не можу йти у воду, аж поки не навчуся плавати...

— Дорога Мамцю! Що робити, як один кінець шнурка в піжамі сховається?..

— Дорога Мамцю! Гину з голоду. Тут дають їсти тільки чотири рази на день; снідання, обід, підвечірок і вечерю...

— Дорога Мамцю! Пришли мені мій лівий капець...

— Дорога Мамцю! Пришли мені нові камікси. Бунчужний мені забрав ті, що я мав, і вже напевно скінчив їх читати, бо вже шукає за новими...

— Дорога Мамцю! Тут є 118 хлопців. Я би хотів, щоб було 117...

Кінчається літо, і вже навіть комарі вміють співати "Здох канарок" і "Тіні-віні-бікіні". За той час хлопці змінилися: розвинули ініціативу (давай, замкнемо коменданта в кльозеті...), фантазія (я бачив, як булавні грали поке-

ра...), зарадність (як вилізти на дерево, то можна бачити, що сестрички роблять у своїй кімнаті...).

**

Ішли раз два юнаки, шукаючи, де б можна зробити якесь добре діло. Припадково прийшли на площу, де розбивали шатра на цирк. Питають вони начальника:

— Хотіли б ми зробити велике, чисте, добре діло, містер.

— Гарно, гарно! Підіть і обмийте мені слона.

**

При іспиті першої проби сеньйор питає юнака про добре діло:

— Якщо б я ішов вулицею, побачив чоловіка, що немилосердно б'є осла, і спинив його в тому, то який пластовий обов'язок я б виконав?

— Пластун є братерський! — відповів юнак без надуми.

**

Один братчик був дуже здивований, коли довідався, що його рій вибрав на ройового найменшого свого члена, шестирічного Миронця. Однак один новак йому скоро вияснив:

— Ми не могли вибрати його на скарбника, бо він не вміє числити, ані на писаря чи хронікаря, бо він не вміє писати. На суддю також не можна було його вибрати, бо ми всі більші за нього. Ми мусіли його вибрати на ройового, бо вже нікого не лишилося.

**

Братчик до нового члена роя:

— Вмієш числити, Юрку?

— Вмію. Один, два, три, чотири, п'ять, шість, сім, вісім, дев'ять, десять, хлопець, дама, король.

**

В автобусі:

— Не сідай на апарат, бо помнеш знімки!

**

Вертаються хлопці додому, і радіють серця їхніх батьків: хлопці чемні і непередливі! Це триває не довше, як два тижні. Потім хлоп-

ЯК ЛІС ДЖЕМ ВАРИТЬ

Мабуть, ще ніхто не бачив, як ліс джем варить. На лісовій поляні зарожевіли суніці. Завтра вони дозріють. Глянеш, — за суніцями ступити ніде. Кожна травинка понизувала на себе сунічок, мов намисто. А на галяві така духмяність розлита, так пахне, аж серцю то лоскотно, то щемно. Наче ліс джем варить. І ступай обережно, щоб ягоду не розчавити. Птицям добре: шугнула в траву, поласувала суніць та мерщій до ручаю — водою запити. Джем з водою смачніше: хочеш, так пий.

Прийшов і я до ручаю води напиться. Вода в ньому чиста, аж проситься до вуст. Під горбочком джерело б'є. Живими криницями називають люди ті джерела на Поліссі.

З-під пагорба у долину ручай собі дорогу знайшов. Нахилився я до джерела. Дивлюсь, а на дні його суніці лежать. І вода суніцями пахне.

Птиці носять суніці до ручаю. Білка, набравши ягід, сушить їх на старому гіллястому дубі. Їжак по одній суніці носить у своє

листяне кубельце під кушем.

У лісі стоїть солодка сунічна пора. Над галявою, ніби сивий димок, туман хлопочеться. Терпко пахне суніцями. І здається, що тут, наче в зеленому казані, добрий казковий ліс джем варить.

Хто не прийде в гості — чудодійною ягодою почастує. Станеш під зелену лісову корону — птахів наслухаєшся. Та ніхто інший, як птаха, покаже тобі джерело, де на дні сунічка лежить.

Нагулявшись, мовчки попрощаєшся з лісом. З надією ще не раз прийти до нього. І довго вчуватимеш пахощі листу, різнотрав'я, сунічного солоду.

А взимку, коли за вікном зашаліє метелиця, ти питимеш чай з джемом із суніць. І можливо, надумаєш собі, що задумливий, засніжений ліс і сам нині скоштував би цього джему. Адже влітку він сам його варить.

За Миколою Сингаївським

чина стає знов тим самим пострахом, з тією різницею, що тепер він має нові погані привички. Як знайдете в його ліжку вужа, чи як розпалить ватру в лазничці, або як втече з дому через вікно на линві, то так і знайте, що цього він навчився в таборі.

Очевидно — ні вужів, ні ватри в лазничці, ні линви з вікна третього поверху батьки не толерують. Та це тільки покищо, — поки не прийде час, коли в літі на табори посила-тимуть не батьки синів, а сини своїх батьків.

А коли взяти до уваги поступки, зроблені підлітками в останніх роках, то можна сподіватися, що той час прийде вже ось-ось.

Де-Кастор

Із книжки "Округлі квадрати" 29-го Куреня УПС та УСП "Сіроманці".

УКРАЇНСЬКЕ БЮРО ПОДОРОЖІ
Теодосія Волошина

Astro Travel Service

2198 BLOOR ST. WEST — TORONTO 9, ONTARIO
Telephone: 766-1118 & 766-1119

- Полагоджує всі справи у зв'язку із спровадженням рідні з України та інших країн Східної Європи.
- Продає квитки на всі літунські, корабельні та автобусові лінії світу.
- Нотаріально завірює всі потрібні документи.

Чи Ви вже вирівняли передплату?

ЩО РОБИТИ В ГРОВОЦИЇ?

Пригадуєте, минулого року вліті скільки було випадків удару громом? Раз це були грачі гольфа у Чикаго, іншим разом група дітей, що заховалася від дощу під дерево у Центральному Парку в Нью-Йорку, то знова молодий "фармер" в середніх штатах, що працював на полі у бурю. Здається, немов стара "як світ" громолиця хоче доказати, що і вона може, як колись, убивати людей. А може, люди стали менше обережні та не вважають?

Але пластун є обережний, і тому варто пригадати приписи безпеки на випадок сильної бурі з блискавками і громами.

1. Під час бурі найкраще заховатися до будинку, який має охорону перед блискавками, або до замкненого авта, гумові колеса якого є добрим ізолятором. Якщо ви у будинку, що не має громозводу, тоді ніколи не вживайте під час громолиці ніяких електричних приладів (напр. сушарки до волосся, машинки до голення), як теж телефону чи телевізора. Усі ці речі є добрими провідниками електрики і можуть "стягнути" грім. З цього приводу не стійте в хаті при вікнах, що мають металеві сітки, або близько радіатора.

2. Коли буря заскочить вас у природі, пам'ятайте, що грім вдарає найвищу точку в оточенні, напр. найвище дерево, щоглу, телефонічний стовп, вежу тощо. Старайтеся бути від них якнайдалше, навіть як прийдеться вам промокнути від дощу до "нитки". Ніколи не ставайте на відкритому терені, де ви є цією найвищою точкою. Старайтеся заховатися найближче землі, під кущі, чи таки просто прилягши до землі, можливо якнайдалше від усіх можливих провідників електрики.

Якщо буря захопила вас на риболовстві, пам'ятайте, що й вудка може притягнути грім. Відкиньте її від себе далеко. Якщо ви саме на воді у човні, відтрильнику чи просто купаючись, чимскоріше допливайте до берега!

Пес, що об'їхав цілий світ

У Смітсонському Музеї у Вашингтоні, столиці США, знаходиться випханий пес — Овні, який у 1895 р. об'їхав весь світ. А почалось це так: одного дня 1888 р. до поштового уряду в Олбані, столиці стейту Нью-Йорк, прибував нічим незамітний пес. Поштарі заопікувались ним і він так у них і залишився. Назвали його Овні. Незадовго виявилось, що Овні дуже любив подорожувати. Спочатку він тільки їздив на мішках з листами до поїзду, де їх ладували у поштові вагони і розвозили по світі, але одного разу він вліз також до вагону і розложившись на мішку з листами поїхав до Нью-Йорку. Така подорож йому, мабуть, дуже подобалась, бо вернувшись назад до Олбані почав щораз частіше всідати до поїздів та їздити в різні напрями по США. Поштарі в Олбані причіпили йому на шию ремінець і карточку, в якій просили урядовців на станціях, куди приїжджатиме Овні, щоб вони ним опікувались і причіпали на ремінець значок-медалю з назвою даної місцевості.

Коли Овні одного разу заїхав до Вашингтону, директор поштового уряду США заложив на нього навіть спеціальний жакетик, до якого можна було легко причіпати значки-медалі, бо довкруги шиї їх вже було забагато. По якомусь часі і на жакеті було забагато медалей, тоді поштарі в різних містах час-до-часу здимали частину їх і відсилали до поштарів в Олбані. Поштарі в Олбані, хоча тепер вже мало коли бачили Овні, не забували його. Напр., коли канадські власті придержали Овні за те, що він без квитка їхав до Монтреалу, вони склали гроші і викупили його.

В 1895 р. Овні вирушив разом з 24 мішками пошти в подорож довкруги світу кораблем Вікторія. Поплив Тихим океаном і по якомусь часі опинився в Гонг-Конгу. Тут ним, якось, не дуже захоплювались, тому він поїхав до Японії. У Японії йому навіть видали офіційний паспорт, такий, як видають людям (в паспорті писалось і про те, що він не сміє писати по стінах, встригати в бійку і т. п.). З Япо-

нії Овні поїхав до Шанхаю, звідти до Фучав. У Фучав стояв у цей час американський корабель і тоді Овні зробили на ньому величаву парад. Далі Овні поїхав до Сінгапуру, а потім через Червоне море, через Суеський канал, задержався коротко в Алжирі, а тоді через Атлантийський океан поплив на захід і 24 грудня опинився в Нью-Йорку.

Овні об'їхав земну кулю за 132 дні. Ця подорож не тільки не пошкодила йому, але навіть він поправився на тілі. Овні став вже легендою. Газети й журнали писали довгі репортажі про його подорожі й пригоди.

А Овні помаленьку старівся. Поштарі в Олбані вже не пускали його в мандрівки. Та він одного разу таки випросився і поїхав до Толедо. На жаль, там зустріла його трагедія. Невідомо чому, але він вкусив поштаря і його застрілили, підозріваючи, що він осканенів.

У своїх подорожах Овні зібрав 1,017 значків-медалей з різних зупинок з своїх мандрівок.

Літньою порою здається усі ми кудись мандруємо, переїздимо з місця на місце, відвідуємо знайомих, табори, нові та старі місця. Але часто вибираємося у літню мандрівку, навантажені завданнями, плянами, і це не дає сподіваного відпочинку, а нерозумно ми до цих мандрів зовсім не готові — не вирядом, а нашим настроєм та настановою. Тож ось вам тут декілька "старих як світ" порад, які віднайшла Віра Ке у "Новому Шляху":

"Дай мені черепащину скойку спокою,
Мій ціпок віри, щоб на нього спиратися,
Мою торбинку радості,
І мою вічну дієту — пляшку спасення,
Вузлики правдивої віри —
І це все, що мені потрібне до мандрівки".
або

"Не пакуй до подорожньої торби своїх

клопотів,

Не нарікай вічно на погоду,
Ніколи не пропусти нагоди, щоб нав'язати
дружбу з людиною чи твариною,

Не випереджай непотрібно своїх товаришів
дороги, коли вони втомлені, а ти ще ні,

Не перегодовуй свого тіла,

Не виголоджуй свого розуму,

Не перепрацьовуй своїх ніг,

Не трать настрою, коли тобі висувається
з-під ніг ґрунт,

Не залишай за собою нічого, крім доброго
враження,

Не бери з собою назад нічого, крім гарних
спогадів".

Чи ці поради не припали б вам, молоді читачі, в часі вашого таборування чи пластової мандрівки?

Дебютантки гуртка "Маки" в Ньюарку. Зліва: Віра Воловодюк — Роман Юзенів, Юлія Якимів — Богдан Дзіман, Мірна Войтович — Роман Гнатів, Леся Свинтух — Юрій Нух, Марта Сигіда — Борис Ольшанівський, Анна Терлецьна — Євген Галюна, Ліда Бойно — Євген Семенюк,

Мотря Тимнів — Олександр Салевич, Христина Басиян — Юрій Темницький, Дарія Твардовська — Зенко Семанишин, Таня Бабенко — Олег Нагірний, Дора Ольшанівська — Валентин Олійник, Марійна Голіната — Юрій Турянський.

"З пуп'янків тут нині розквітли свіженькі маки" — це були слова гості, прибулої вперше на баль пластунок-деб'ютанток до Ньюарку. Баль цей щороку приготує у нашій станиці Пластприят. Це були чудові, ніжні слова для всіх нас, тринадцятих деб'ютанток гуртка "Маки", які в цей вечір 30 січня ц. р. вступали "у світ дорослих". Не буду вичисляти, скільки то приготування, клопотів та переживань в'яжеться з цією такою важливою для нас подією. Це напевно всі знають. Одне певне, що це був для всіх нас чарівний вечір, який залишається в нашій пам'яті та в наших серцях на ціле життя.

Під час презентації несподівано наша подруга, ст. пл. Христя Возняк, подарувала кожній з нас чудові нашийники (золоті чотириролісті конюшинки), за які ми їй сердечно дякуємо. Після цього всі чудово та приємно провели прегарну першу нашу забаву.

А ми всі, пластунки-деб'ютантки гуртка "Маки" з 44-го Куреня ім. Оксани Джеджори в Ньюарку, не кінчимо на цьому своїй праці, а з новим поривом будемо зустрічати майбутнє.

Пл. розв. Ліда Бойко

Пластун є ощадний...
 (4-та точка пластового Закону)
 ...добре також коли щадить в українській установі
 нагоду до того дає: **Кредитівка "Самопоміч"**
558 Summit Ave., Jersey City, N.J. 07303

ПРЕЦЛІ

(ПРАВДИВІ
ПРИГОДИ
БРАТЧИКІВ)

4:3

М. ТУРЧИН
З. Р. ЮЗЕНІВ

ОДНОГО ДНЯ, ПІСЛЯ ТЕРЕНОВОЇ ГРИ...

ЧИ БР. ФЕДІР СПРАВДІ МАЄ РОВЕР?

ЧИ БР. КОМЕНДАНТ СПРАВДІ ПОІХАВ ДО МІСТА?

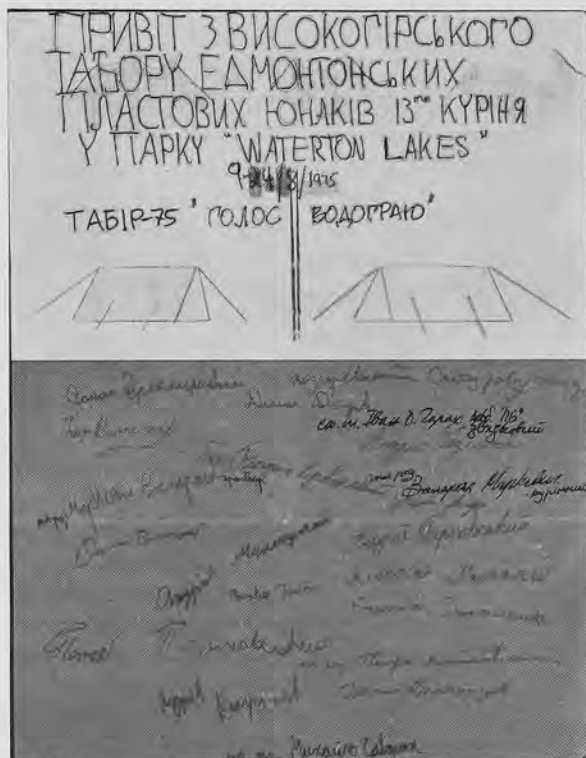
А ЩО ДУМАЮТЬ КОРОВИ?

А ДЕ ДІВСЯ НАШ ПАН АД-МІНІСТРАТОР?

ПРОДОВЖЕННЯ БУДЕ—

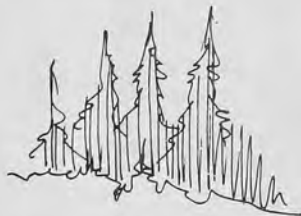
ЮНАЦЬКІ ТАБОРИ НА ІНДІАНСЬКІЙ РЕЗЕРВІ

Руфус Гудстрайнер іменує пл. сен. Софію Скрипник індіанським іменем "Натусані", тобто "жінкою сонця".

Провід табору "Голос водограю" справа до ліва: пл. розв. Марніян Васараб — хронікар, пл. розв. Мелетій Снігурович — писар, пл. розв. Богдан Суховерський — заст. нур., скарбник, господар, пл. розв. Валеріян Марневич — курінний, ст. пл. І. Гарах, ПБ — зв'язовий.

Минулого року вліті два юнацькі курені з Едмонтона відбули свої курінні табори у парку "Вотертон Лейнс" на індіанській резерві ватажка Руфуса Гудстрайнера.

13-ий курінь УПЮ-ів ім. Петро Н. Сагайдачного під проводом свого зв'язового ст. пл. І. Гараха і 6-ий Курінь УПЮ-ів ім. Уляни Кравченко під проводом своєї зв'язової пл. сен. Софії Скрипник були, здається, першими в історії Пласту юнацькими куренями, що таборували з індіанцями. Табір юнаків прибрав назву "Голос водограю", а табір юначок індіанську назву "Натуупсин" ("святиє місце").

Табори були курінні, тому відбули-

ся під проводом зв'язових та курінних проводів, які підготували програму і заняття. Обидва табори відбули нілїна високогірських мандрівок, жили три дні на резерві Крос енд Бел під індіанськими шатрами "ті-піс" і мали багато прецінавих занять, які вивчали від індіан, як: ручні роботи, куховарство, танці, музику (двічі приїздили до табору індіанські музичні групи), розпізнавання слідів, розпізнавання лікувальних рослин і т. п. Ватажок індіанського племені над Белі Рівер у парку Вотертон Лейнс, Руфус Гудстрайнер, відвідував пластові табори кожного дня і вечорами давав гутірки про індіан-

ське життя і звичаї. Юначки разом з індіанськими дівчатами їздили верхи на конях, ходили на спільні прогулянки, мали спортові заняття та спільні ватри.

Як бачимо, ці два курінні табори були зовсім інакші, ніж дотеперішні, а наші юначки і юнаки багато цікавого навчилися та мали нагоду вперше пізнати зблизька світ індіан. Тому прощання на закінчення табору було справді зворушливе, а враження з цих таборів напевно довго залишаться в пам'яті всіх юначок, юнаків і їхніх проводів.

Здається, і для індіан ці спомини були винятковими, бо після таборів

На гірській мандрівці. Відпочиваємо на висоті 7900 стіп на горі Картю.

На мандрівці.
Зближаємося
до озера
Андерсон.

Пластова Станиця в Едмонтоні одержала від індіанського ватажка Руфуса Гудстрайкера листа, що він wraz із родиною хоче відвідати пластунів в Едмонтоні. Такі відвідини відбулися на відкриття Тижня Пластуна в неділю, 26-го жовтня 1975 р., і тоді Руфус Гудстрайкер надав зв'язковій пл. сен. Софії Спрингінг індіанське ім'я "Натуусані", що значить "жінка сонця".

Юнаки із 13-го куреня УПЮ-ів ім. П. К. Сагайдачного переслали нам до редакції привіт із свого табору, а від зв'язкового ст. пл. І. Гараха ми одержали мапку місця таборування і ряд знімок, які з приємністю містимо.

МІЙ ТАБІР

Ідучи поміж островами, порослими непробудженим лісом, поволі пропливали ми канойками вперед, тріскаючи і ламаючи водне дзеркало, яке на своєму плесі відбивало промені сонця. Із-за островів щораз більше проблискували ясні промені сонця, освітлюючи дно озера. Чути було лише скрипіння наших весел та хлюпання води у висліді нашого завзятого веслування.

Не раз були випадки, коли ця спокійна картина мінлася у настрій боротьби і виснаження сил. Раптово

сильні вітри провівали через озера, по яких ми плили, і то водне дзеркало перетворювалося в змія, пробуваючи задавити нас хвилями. У тій боротьбі необхідно було завзято і довго веслувати, щоб був якийсь успіх у подорожі.

Також виснажливими були перенесення канойок (портані). Місцями траса, яка різнилася віддалами від 100 ярдів до двох миль, вимагала трохи альпіністики або була така вузька й густо поросла лісом, що перенесення канойок було обмежене до си-

ли однієї особи.

За всі ці труднощі і переживання нагородою для нас буда можливість любоватися чудовими краєвидами. Ті височезні водоспади, оточені величезними скелями-каменюками ще за часів льодовика, ріки з заливами, по яких розрослися водні лілеї, всі ці цікаві кабани і табори з дерева, давно побудовані мисливцями-лісничими, і пороги, через які ми з великим захопленням пропливали — все це відвертало нашу увагу від труднощів, які ми поборювали. Для мене

табір — це найкраща частина пластування. Може, це тому, що протягом декількох тижнів можна займатися лише пластуванням, не журившись, що вдома чекає недокінчене шкільне завдання. Можна побути з пластунами, товаришами і говорити при речі, які лише нам видні і цікаві, бо ми їх пізнаємо вперше. Особливо від часу, коли таборуємо вперше серед природи, щораз далі на північ, щораз далі від цивілізації, а ближче до чистої і дикої природи, тоді кожного літа таборування цікавіше і залишає спеціальні враження у моїй пам'яті.

Нікому, хто сам на півночі не був і не відчув тієї чарівної природи, не

буде зрозуміло, що нам байдужі не-вигоди і ми відразу забуваємо про всі труднощі.

Ми собі самі варили. І ніхто не думав, що там варити і чи буде то смакувати, головне було заспокоїти голод, той несамовитий голод, який серед природи любить нас переслідувати.

Коли прийшлося стати на стійку, то не було труднощів пробудитися, бо чарівною була ніч на півночі. Там ліхтарик не треба — ясно зовсім і без них. Усе освітлене сильним світлом місяця — немов удень. Тихо, нема ніяких звуків, тишу перериває лише час-від-часу протяжний виклик качки, який надає освітленому озеру

ще більше таємничості, робить його чудовішим.

Таборуючи в державному лісі, я не раз засинав, прислухаючись відгомонові спокійного переклику птахів.

Пл. розв. Петро Палієнко,
V Курін УПУ, Торонто

МІЙ НАЙКРАЩИЙ ТАБІР

Хто раз відбув спортивний табір, не може його забути, хто ніколи не відбув, не зможе цього зрозуміти. Що дає спортовому табору на Пластовій Січі тої незабутньої прикмети? Що силує юнака, який держить у руці порядок літніх таборів, у першу чергу шукати за датою спортового табору і вголос висловити бажання: "я хочу, я мушу поїхати у спортовий табір". Що викликає в юнака бажання бути частиною спортового табору, щоб літо було повним?

Без сумніву, спортивний табір має свій своєрідний характер, який кличе юнаків і юначок у колі друзів-приятелів провести безжурно, корисно і приємно час. "Прийди, зустрінеш однокласників з твого осередка, з далеких міст Америки, Канади. Друзі такі, як ти, які мають довіряти до себе, бачать красу в русі м'язів тіла, відчують у собі змагання, перемогти і змагатись із собою, заставляють тіло бігти далі, скакати вище, перемагати біль, утому своїх м'язів.

Від першого дня табору ми заставляли свої м'язи до праці, старалися досягнути намічену мету, заспокоїти бажання досягти. Наша мета була гідно підготувати себе до річних легкоатлетичних змагань, щоб якнайбільше здобути точок для свого осередку. Нелегко це справа, і натягнуті м'язи протестували. Але хто пам'ятає про натягнуті м'язи, коли на сонці хочеться поплавати у голубому басейні, коли кличе тенісова площа, манить відбиванкова сітка. Хто пам'ятає, що

ледве тягне ноги, коли їдальня перетворюється в танцювальну залю, а по площі табору біжать продуcentи із пінкою до голення, щоб гідно артистів підготувати до накручення фільму. На замовлення з'явився фран, мотиліт і всі ті додатки на царевичеві, і царівна, що рідна мама не впізнала б. Екзотики у спортовому таборі ніколи не бракувало: маскараради, забави, ватри.

Ватри, ватри, які колосили ліс своїм співом, сміхом-жартом будили траву у росі, дружбою безжурних хвилин слали ночі привіт. Смажене, жарене м'ясо на паличках, кукурудза і різні ласощі, печені на вогні, чують я ще сьогодні в устах, як різні, прерісні присмаки спортової кухні. Скільки за ті роки спортового таборування ми з'їли котлетів, стейків, печень, курей і "турків", приправлених майстерними рунами смаку. Скільки рижу, манарону, "бульби", политих найкращими присмаками, проковтнули ми враз із свіжою городиною, салатою, соковитими овочами. А українські піріжки: зникали із швидкістю спортового секундника.

У здоровому тілі здорова душа. Свіже повітря, сонце, нагода м'язам позмагатись із собою, здоровий харч сприяли і нашій душі. Ми слухали

дуже уважно поради, наук нашого дорогого коменданта і членів булави. Їх слова були нам легко зрозуміли. Ми легко сприймали їх і пристосовували їх у своїх зайняттях. Ми слухали святих наук у неділі і свята. Під час зеленого літа нам було легко віддати увагу проповідникам і виховникам інструкторам. Може, добром огріті хвилини нагадували нам радіти усім, що було частиною хвилин табору. Щодня вранці і ввечері ми в молитві дякували Богові за все одержане добро.

У день Спаса ми, українські спортсменці, мали щастя поставити перед престолом обильні плоди. З святого місця каплиці св. Володимира благословили нас отці та банали нам щастя, успіху і витривалості у нашому житті.

Багато вражень подарував нам Спортивний Табір Пластової Січі "НАТЛЕТІ". Довго у пам'яті залишиться нам його славний комендант Данко Сушко і його друзі-булава. Ми ждемо знову на цю нагоду разом з ними ще раз потаборувати.

Зенон Хабурський

БРАТИ БОРИС І МАРКО ГУДЗЯКИ — ПЕРШУНИ ЛЕЩАТАРСЬКИХ ЗМАГАНЬ 1976

28 і 29 лютого 1976 відбулися вісімнадцяті лещатарські Міжкрайові Змагання за першенство УСЦАК у Вест Маунтин, Н. Й.

У змаганнях брало участь 117 змагунів.

Два брати, пластові юнаки зі Станиці Сіранузи-Ютика, пл. розв. Борис (15 р.) і пл. уч. Марко (13 р.) ГУДЗЯКИ здобули в своїх вікових групах по 3 перші місця таких конкурцій: крутобіг, великий крутобіг і альпійська комбінація.

Це не перший раз ставали ці юнаки до лещатарських змагань і не перший раз здобували медалі. Борис у 1971 році, коли йому було 10 років, здобув друге місце в своїй групі, а Марко в 1974 і 1975 рр. здобув перше місце у великому крутобігу.

Та не лише лещатарство є улюбленим спортом обох юнаків. Вони теж добрі пливачи й учасники плавальних змагань, в яких здобували нагороди, а теж змагаються в тенісі і залюбки грають кошиківку.

"В здоровому тілі — здорова душа" — співали колись наші соколи у своєму гімні. І справді, ці два виспортовані юнаки визначаються теж своїм інтелектуальним ростом. Вони стоять між першими учнями й своїх американських і українських

Зліва: Борис, а далі Марко Гудзяки.

школах, а теж оба добрі декляматори. В американських школах, кожний у своїй класі, здобули перше місце в конкурсі деклямацій. Борис теж виступає з деклямаціями на українських імпрезах, а не раз виголошував короткі доповіді. Оба вони дуже добре володіють українською мовою.

При цій нагоді варто згадати, що в останньому часі створилася у на-

шій Станиці гарна група пластових юнаків, які своєю пластовою поставою не уступають юначкам, якими наша Станиця завжди гордилася. Про працю наших юначок не раз можна було читати на сторінках "Юнака". Маємо надію, що і в майбутньому наші юнаки дадуть про себе знати.

М. Л.

НАШЕ ЮНАЦТВО ПИШЕ ДО НАС...

ЮНАЧКИ ІЗ СТ. КЕТЕРІНС "ЮНАКОВІ"

Вечір "Юнака" в Ст. Кетерінс

У суботу, 10-го квітня ц. р. наш курінь приготував для батьків "Вечір Юнака". Ми зробили виставку наших робіт, альбомів, гурткових і курінних хронік та таборових емблем, приготували програму, співали пісні. Кожний гурток дав свій скеч, а на кінці ми прийняли всіх гостей чаєм і солодким, яке ми самі спекли.

З цього вечора ми мали прихід 36 дол. із добровільних датків і ці 36 дол., разом із 100 дол. з нашої курінної каси, пересилаємо на пресфонд "Юнака".

З пластовим привітом СКОБ!

Пл. розв. Аня Прокпець
14 Кур. УПЮ-ок ім. О. Кобилянської,
Ст. Кетерінс, Канада.

Дорогі Юначки із 14-го Куреня УПЮ-ок!

Щиро дякуємо Вам за Вашу ідею улаштувати вечір "Юнака" та за Ваш щедрий дар на пресфонд нашого журналу. Здається, що ми у Вас маємо наших особливих подруг — Ви завжди пам'ятаєте про "Юнака", дописуєте про своє пластування та про свої таборові пригоди, а також допомагаєте своїми датками. Хотілося б, щоб Ваш запал перейняли також інші курені юнацтва. Бо як можете Ви мати такі здобутки у невеличкому Ст. Кетерінс, то чому не можуть досягнути того інші у великих станицях?

Реданція "Юнака"

ЗАГАДКИ

Чиї це ноги???

ДОБРЕ ДІЛО?

Три юнаки здавали звіт упорядникові з доброго діла, що зробили минулого дня.

— “Ну, хлопці, що ви доброго зробили вчора?”

— “Ми перевели через вулицю одну старшу паню” — гордо відповіли юнаки.

— “Як усі три?” — дивується упорядник.

— “Так, бо вона не хотіла переходити!”

— відповіли юнаки.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

Українського Робітничого Союзу

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ПЕРЕДОВОЇ БРАТСЬКОЇ УСТАНОВИ
УКРАЇНСЬКИХ ЛЮДЕЙ В КАНАДІ І АМЕРИЦІ.

Модерні — першої класи — забезпечені поліси на життя; Допомога окаліцилим і немічним членам, Стипендії і стипендійна допомога студіюючій молоді у вищих школах; Дитячі підприємства, таборування і Курси Українознавства; “Народна Воля”, “Форум” журнал молоді в англійській мові і відпочинкова оселя “Верховина”.

По ближчі інформації пишть або телефонуйте до місцевих секретарів і організаторів УРСоюзу; до його головного організатора на Канаду Анатолія Білоцерківського на адресу: 490 Oka St., LaSalle, Quebec, Canada, Tel. (514) 366-1775 або до Головної Канцелярії УРСоюзу — 440 Wyoming Ave., Scranton, Pa., U.S.A. Tel. (717) 342-0937.

АРКА ЗАХІД

це не лише
модерна українська книгарня
і крамниця гарних дарунків,
але також
справжній мистецький осередок
для обслури українців Тору-
ронта та дооколичних місце-
востей.

- книжки, часописи і жур-
нали;
- грамофонні пластинки, ра-
діоприймачі, друкарські
машинки;
- різьба, кераміка, образи,
кришталі, порцеляна, по-
лотна і нитки “ДМС” до ви-
шивання, вишивши, жіночі
хустини;
- великий вибір гарних да-
рунків на різні okazji;
- висилка пакунків в Укра-
їну.

ARKA WEST

2282 Bloor St. West
Toronto 21, Ont.
Telephone: 762-8751

Ваші заощадження складайте, а позички
на всякі потреби беріть у фінансовій
установі, що їй на ім'я:

УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА “САМОПОМІЧ” У ДІТРОЙТІ

ТРИ БЮРА ДЛЯ ВАШИХ ПОСЛУГ

НА ЗАХОДІ МІСТА
7346 Michigan Avenue

At Tarnow

Detriot, Michigan 48210
Tel.: 841-2390

У ВОРПЕНІ

28792 Royan Road
Warren, Michigan 48092

In The King Plaza Just South of 12 Mile Rd.
Tel.: 573-7074

ГОЛОВНЕ БЮРО

11838 Jos. Campau Avenue
Hamtramck, Michigan 48212
Tel.: 891-4100

Щадіть — Позичайте — Обезпечуйтесь.

Замість квітів на свіжі могили

наших **Друзів**

св. п.

пл. сен. БОГДАНА КРАВЦЕВА

і

пл. сен. ОСИПА СТЕЦУРИ

3-го квітня ц. р. була відправлена Заупокійна Служба Божа і панахида в церкві св. Михаїла в Дірборні. Відправляв пл. сен. о. крил. Іван Прокопович.

З переведеної збірні поміж членами старшої і молодшої Фамілії Кодла "Піп Іван" складаємо \$151.00 на пресовий фонд "Юнака".

Борис Блюй, Осип Бойчун, Всеволод Гнатчун, Володимир Грушневич, Ярослав Грушневич, Тарас Когут, Петро Лазарчун, Мілєс Лебедович, о. Іван Прокопович, Роман Стефанюк, Роман Татарський, Степан Щуровський

Замість квітів на свіжу могилу

св. п.

пл. сен. ОСИПА СТЕЦУРИ

складаємо \$350.00 на пресовий фонд "Юнака"
\$50.00 — д-р Іван Рудавський; \$40.00 — д-р Роман Граб; \$30.00 — Володимир і Надія Онишневичі; по \$25.00 — Роман і Ольга Мицини, Омелян і Емілія Плешневичі, Володимир Процінський, Іван і Діна Самійленки, Олег і Христина Самійленки; по \$10.00 — Роман і Іванна Бобяни, Лідія Баранська, Володимир Корнага, Роман і Ірина Левицькі, Ярослава Левицька, Любомир і Марія Лямпіни, Зиновій Онишневич з Родиною, Зиновія Онишневич, Петро Пясецький, Мирослав Раковський, \$5.00 — Юрій Павличко.

Замість квітів на свіжі могили

св. п.

пл. сен. БОГДАНА КРАВЦЕВА

і

пл. сен. ОСИПА СТЕЦУРИ

складаємо \$105.00 на пресовий фонд "Юнака".

\$25.00 — Ольга і д-р Микола Кузьмовичі; по \$10.00 — Володимир Бандера, Юрій Богачевський, Іриней Ісаїв, Володимир Кріль, Богдан Одежинський, Юрій Раковський, по \$5.00 — М. Бандера, Роман Максимович, Анатоль Прасіцький, О. Швед.

ПРОСИМО СПРАВИТИ ПОМИЛКУ!

У "Юнаку" ч. 4 (152) з квітня ц. р. трапилася прикра помилка: у статті Янора, ЧМ п. н. "Несподівана зустріч" подана тричі помилкова дата піднесення прапорів на кораблях Чорноморської флотії — замість 29 квітня 1919

Замість квітів на могилу

св. п.

ЛЮБОМИРА РАКОВСЬКОГО

Тестя нашої Подруги ст. пл. Христі Раковської складаємо \$15.00 на пресовий фонд "Юнака".

Родині пересилаємо наші сердечні співчуття.

Члени Куренів УПС-он і УСП-он "Буриверхи"
у Клівленді, США

В пам'ять нашої

Дорогої і Незабутньої Матері

св. п.

СТЕФАНІЇ СІРОЇ

складаємо \$25.00 на пресовий фонд "Юнака"

Богдан і Ронсоляна Сірі
Сінамінсон, США

Замість квітів на могилу

св. п.

АННИ РАДЬ

складаю \$4.00 на пресовий фонд "Юнака"

Стефа Дмитрів

кол. пл. юн. гуртна "Фіялки", Торонто

Замість квітів на могилу

св. п.

АННИ РАДЬ

складаю \$10.00 на пресовий фонд "Юнака"

пл. сен. Олександр Марченко

Торонто, Канада

Замість квітів на могилу

св. п.

АННИ РАДЬ

складаємо \$10.00 на пресовий фонд "Юнака"

ст. пл. Андрій і пл. юн. Анна Марія Маціо

Торонто, Канада

Замість квітів на могилу

моєї Незабутньої Дружини

св. п.

ГАЛИНИ ШИЛКЕВИЧ

складаю \$6.00 на пресовий фонд "Юнака"

інж. Юрій Шилкевич

Фейрі Медов, Австралія

року має бути 29 квітня 1918 року.

Колишньому пластунові М. К., який так дотепно і доброзичливо звернув нашу увагу на цю помилку у "Батьківщині" (з 24. 4. ц. р.) сердечно дякуємо. **Реданція.**

СПИСОК ДАТКІВ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "ЮНАКА",

що вплинули до 20 травня ц. р.

США:

Пл. юн. Степан, Зоряна і Таня Ременюки, Кеноша	10.00
Пл. юн. Оксана Подоляк, Філадельфія	5.00
Пл. сен. Євген і Богданна Титли, Гасбрук Гайтс	4.00

по \$2.00

Пл. юн. Христя і Ксеня Гординські, Ньюарк; пл. юн. Марта Демчишин, Рарітан; пл. юн. Мирон Гудз, Гардфорд; ст. пл. Юрій Ласка, Дітройт; пл. юн. Христя Раковська, Клівленд; пл. юн. Наталка Оріховська, Сомерсет; пл. юн. Альба Ніфор, Ньюінгтон	14.00
---	-------

по \$1.00

Пл. юн. Ірина і Люба Завадівські, Парма; пл. юн. Ганна Коренець, Ньюарк; пл. юн. Наталка Заналян, Лінден; пл. юн. Орест Кальба, Воррен; Володислав Федун, Фармінгдейл; пл. юн. Ліда Пришляк, Клівленд; ст. пл. Ірина Савка, Чікаго; пл. юн. Михайло Винник, Бронкс; пл. юн. Василь, Зірка і Микола Ніщуки, Балтімор; ст. пл. Володимир Миськів, Бронкс; пл. юн. Тамара Марчук, Нью-Йорк; пл. юн. Юлія, Галія і Мотря Весоловські, Нью-Йорк	12.00
--	-------

США разом

45.00

КАНАДА:

14-ий Курінь УПЮ-ок ім. О. Кобилянської, Ст. Кетерінс, з вечора "Юнака" \$36.00 і з курінної наси \$100.00, разом	136.00
---	--------

Пл. сен. о. Володимир Івашко, Саскатун	10.00
Пл. сен. Ярослав Іванусів, Едмонтон	6.50

по \$5.00

Пл. юн. Марта Бручновська, Су Сейнт Марі; пл. юн. Ліда, Марта і Богдан Винницькі, Вестон	10.00
Ст. пл. Віра Маланчій, Торонто	4.00

по \$3.00

Пл. юн. Оксана, Марійка і Роман Гоголі, Вестон; пл. юн. Володимир і Богдан Максимів, Торонто; пл. юн. Юрій Романович, Вінніпег; пл. юн. Марія і Володимир Кривуляки, Вінніпег	12.00
---	-------

по \$2.00

Пл. юн. Петро Верига, Торонто; пл. юн. Мар'яна Кобзан, Ст. Кетерінс; пл. юн. Орест і Ліда Прокопчуки, Едмонтон; пл. юн. Христя Голинська, Іслінгтон	8.00
---	------

по \$1.00

Пл. юн. Анатолій і Ірина Маслівці, Вестон; пл. юн. Юрій Келебай, Монреаль; пл. юн. Роман Мамалига, Торонто; пл. юн. Леся Давидович, Торонто; пл. юн. Тереса і Марта Варениці, Едмонтон; пл. юн. Оксана Боднарук, Торонто	6.00
Канада разом	192.50

ІНШІ КРАЇНИ:

Австралія:

по \$0.60

Пл. юн. Б. Кенез, Бекслей, Норт; пл. юн. О. Сиван Бенкставн; пл. юн. В. Вовн, Гілдфорд, разом	1.80
Замість квітів на могили із Канади і США (посмертні згадки у цьому числі)	676.00
Усі разом	907.50

ПРОХАЄМО НАШИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ

● **вирівняти негайно залеглу передплату**, якщо хтось цього ще досі не зробив; біля Вашої адреси є число, яке вказує, до якого місяця і року заплачена Ваша передплата;

● **скласти даток на пресфонд "Юнака"**.

СПИСОК ДАРУНКОВИХ ПЕРЕДПЛАТ

1. Н. Н. Філядельфія, США, для юнака в Торонті, Канада.
2. Пластунни-дебютантки, Ньюарк, США, дві передплати для юначки і юнака в Торонті, Канада.
3. П. Максим Грибик, Аделіда, Австралія, для юначки в Аделіді.
4. Пл. юн. Богдан Лапка, Парксайд, Австралія, для юначки в Аргентині.
5. Інж. Ярослав Цюк, Філадельфія, США, для юнака в Римі, Італія.
6. ОП УСП, Нью-Йорк, США, для 2-ох юначок в Нью-Йорку.
7. П. Володислав Федун, Фармінгдейл, США, для священика в Югославії.
8. Ст. пл. Ліда Динун, Торонто, Канада, для юначки в Ст. Кетерінс, Канада.
9. Ст. пл. Ю. Суховерський, Гренвілл, Австралія, для юначки в Іст Коррімаль, Австралія.
10. Д-р І. Лалак, Стратфілд, Австралія, для юначки в Кенлі Вейл, Австралія.

Разом 12 дарункових передплат.

Щиро дякуємо всім, що прислали дарункові передплати для тих, які самі не можуть собі заплатити за "Юнака". Дуже просимо присилати більше дарункових передплат, бо маємо багато потребуючих в Аргентині, Парагваю і Бразилії. Ми отримали багато листів з Парагваю з проханням, щоб посилати їм усі наші видання з цього і минулих років.

Останнє наше звітження було поміщене в "Юнаку" в числі 4/1976.

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.

ПЛАСУНИ І ПЛАСУНКИ!

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстаршій кредитівці
у Торонті

Українська Кредитова Спілка

297 College St. — Toronto 2B, Ont.
Tel.: 922-1402

Пластун Ти, юнак?

ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!

Щадити щоденно учись!

Як будеш студент,

Той доляр, той цент

Тобі допоможе колись

Здобути знання, прожиток, ім'я!

- ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ "Самопоміч" платить 5½% ДИВІДЕНДИ.
- КОЖНА СУМА ВКЛАДУ враз із усіма фондами має своє ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ У ЧІКАГО

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ЗДОРОВИЙ І СМАЧНИЙ ХЛІБ
та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ

власниками якої є

Анна і Роман Вжесневські

THE FUTURE BAKERY

735 Queen St. West, Toronto 2-B, Ontario
Tel.: EM 8-4235

Праця і ощадність забезпечать
Вашу майбутність!

Пластуні і Пластунни,
учні свято-миколаївських шкіл,
складайте свої ощадності у

СВЯТО-МИКОЛАЇВСЬКИЙ КРЕДИТОВІЙ СПІЛЦІ.

Спільна приміщується в будинку
Вашої школи і є відкрита від
год. 10 до 1 по полудні.

4 Bellwoods Ave., Tel.: 366-4529
Toronto, Ont. M6J 2P4

„ПОСІБНИК ЗВ'ЯЗКОВОГО“

можна набути

- в Канаді: у Пластовій кооперативі "ПЛАМ"

PLY Ltd., 768 Queen St. W.,
Toronto 3, Ont., Canada.

**Друкарня
КИЇВ**

виконує
всю
друкарську
роботи.

Друкуємо

- книжки
- часописи
- летючки
- афіші
- весільні запрошення
- фірмові друки

KIEV PRINTERS LTD. — Phone: 363-7839
860 Richmond St. West, Toronto 2-B, Ont.

Хто з Вас подорожує

- літаком • кораблем • поїздом • автобусом
- у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати безплатно потрібні інформації і поради
в українському подорожному бюро

МАРКІЯНА КОГУТА

і

ІГОРЯ КУРИЛІВА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ontario
Telephone: 535-2135 & 535-2136

POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA

If not delivered please return to:

YUNAK Magazine

2150 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6S 1M8, Canada

Ціна: 90 центів RETURN POSTAGE GUARANTEED

**“МІЙ ПЕРШИЙ СЛОВНИК”
ЦІННА Й НЕОБХІДНА КНИЖКА
ДЛЯ КОЖНОЇ РОДИНИ І ШКОЛИ**

Здійснилася мрія наших визначних виховників — учителів — бл. пм. Ц. Паліїв та З. Зеленого. Уже можна набути у Видавництві Об'єднання Українських Педагогів Канади “Мій перший словник”, близько тисяча слів з ілюстраціями малярів Юрія та Яреми Козаків. Посібник необхідний кожній українській родині, яка плекає рідну мову.

Ціна книжки 6.00 дол плюс 50 центів на пересилку. Замовлення тільки грошовими переказами (Money Order) через труднощі з вибіною чеків, слати на адресу:

“PLY” CO-OP. LTD., 768 Queen St. West
Toronto, Ont., Canada M6J 1E9